

Koninklijke Luchtmacht

> Retouradres Postbus 8762, 4820 BB Breda

Secretariaat COVM
Vliegbasis Leeuwarden
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Ministerie van Defensie

Vliegbasis Leeuwarden
Sectie Communicatie

Keegsdijkje 7
MPC 80 A
Postbus 8762
4820 BB Breda
Nederland
www.luchtmacht.nl

Contactpersoon

ELT J.M. Tol
Medewerker Sectie
Communicatie

T +31 (0)58 234 67 00
MDTN *06 493 6700
J.M.Tol@mindef.nl

Onze referentie
CLSK2019009528

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Datum 30 oktober 2019
Betreft Klachtenoverzicht mei 2019

Geachte heer/mevrouw,

Ingevolge de besluitvorming van de gehouden commissie vergaderingen doe ik u bij deze het klachtenoverzicht over de maand mei 2019 toekomen.

De Commandant Vliegbasis Leeuwarden



A.S. Stallmann
Kolonel-vlieger

Bijlagen:
A- Klachtenoverzicht maand mei 2019
B- Grafiek
C- Overzicht per plaats
D- Persberichten

Rapportage klachtenoverzicht COVM Leeuwarden Mei 2019

Melding							Vlucht							Reactie	
Nr	Datum	Tijd	Plaats	Postcode	Omschrijving	Categorie	Aantal	Type	Operator	Proc.	D/A	Factoren	Uitleg	Status	
LW13521	03-05-2019	15:35	JELSUM	9057RE	Vanmorgen rond 11 uur en zojuist weer om 15.35hr heeft een soort stuntstraaljager met enorm veel kabaal bewegingen in de lucht uitgevoerd boven Jesum. Absoluut onaccetpabel!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Ging om twee trainingsvluchten van de Hawker Hunter die op vliegbasis Leeuwarden gestationeerd is. Melder per email uitleg gegeven over de Hunter en de uitgevoerde vluchten.	E	
LW13522	04-05-2019	12:15	HJERBEAM	8807PH	Overlast en hinder van het geluid van herhaaldelijk overvliegende / rondjes vliegende straaljagers. Tijdens werkdagen tot op zekere hoogte te accepteren, maar in het weekend gaat mij te ver -en dan ook nog eens op de dag van dodenherdenking! Kom op zeg!!! Onacceptabel. Na een drukke week werken wensen wij een beetje rustige omgeving om mij heen.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder gemaild, antwoord gegeven over reden vliegbewegingen. Ging om een missing man flyby boven Soesterberg. De vliegbasis was hiervoor extra opengesteld.	E	
LW13523	08-05-2019	15:10	WYNS	9091BC	Te laag overgekomen vliegtuigen.	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Gekeken naar vluchtgegevens. Op moment van melding waren er vier F-16's in de buurt, echter deze vlogen alle vier ruim boven de toegestane vlieghoogte. Ervaring melder en vluchtgegevens komen dus niet overeen	X	
LW13524	15-05-2019	21:00	LJOUWERT	8915KG	Honden blaffen de laatste tijd iedere avond. Kunnen hier niet maatregelen tegen genomen worden?	GRO	1	ALG	KLU	J	A	Dieren	Melder per email geantwoord. De honden krijgen omstreeks tijd van melding extra voeding (voor degenen die het nodig	E	

													hebben). Daarbij wordt geblaft, het blijven honden. Er kan gekeken worden naar andere tijden, maar geblaft valt niet te voorkomen	
LW13525	20-05-2019	16:00	FRJENTSJER	8802ZL	Teringherrie veel te laag en gas erop	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en de vliegbewegingen die daarmee gepaard gaan. Op tijdstip van melding vloog een F-16 tussen Franeker en Dronrijp op de toegestane hoogte (1700ft).	E
LW13526	20-05-2019	09:34	DRONRYP	9035VK	Veel lawaai bij het overvliegen. Ook om 14:10	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Structurele melder. Wenst geen reactie, staat ook niet open voor contact. Melding had betrekking op de FWIT. Gekeken naar de vluchtgegevens, maar geen afwijkingen of bijzonderheden kunnen vinden.	X
LW13527	22-05-2019	10:15	MARSSUM	9034GV	Op geluidsmeetpaal 24Mob-LWR werd 120db(A) gemeten. Veel gekker moet het toch niet worden!	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Ging om een startende F-16. Het is algemeen bekend dat startende straalvliegtuigen wel 120dB kunnen produceren, dus wat dat betreft is de meting niet vreemd. Op dit moment zijn er geen richtlijnen voor maximale geluidsniveaus voor startende vliegtuigen	X
LW13528	22-05-2019	10:44	MENAAM	9036KE	heden ochtend 10.45 komt er een straaljager met donderend geweld over vliegen, normaliter acceptabel geluid, maar dit was buitenproportioneel conform flighttracker 3601 meting 105 hoop dat er een goede reden voor was	VLI	1	MIL	KLU	J	D		Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT. Volgens flighttracker is de normale route gebruikt. Er zijn geen wettelijke limieten zijn gesteld voor geluid van militaire luchtvaartuigen. Ervaren geluid is vervelend	E

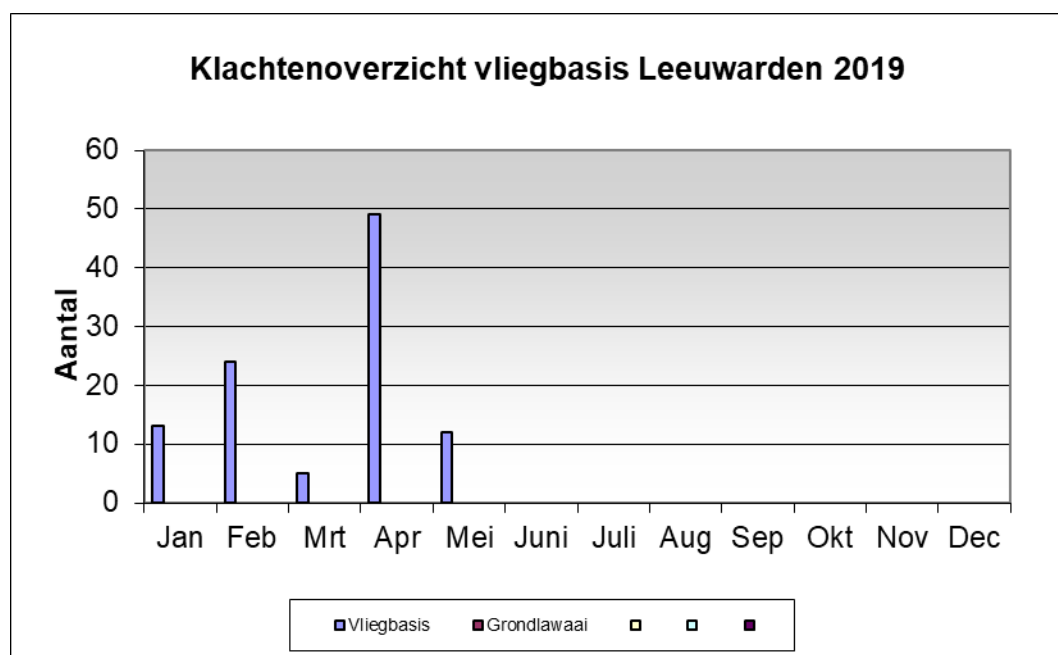
														maar onvermijdelijk	
LW13530	22-05-2019	11:49	MARSSUM	9034XA	vliegtuig 5452 met 118dba over het dorp graag reden voor dit extreme geluid melden	VLI	1	MIL	KLU	J	D			Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT. Melder ook aangegeven dat er geen restricties zijn voor geluid van straalvliegtuigen. Het ervaren geluid is zeer vervelend, dat beseffen wij ons ook. Maar helaas onvermijdelijk	E
LW13531	22-05-2019	16:10	LJOUWERT	8941AM	2 mogelijke F16's o.i.d. Die zeer laag over Techum vlogen richting Leeuwarden. Tijdje later nogmaals maar dan in tegenovergestelde richting. Zeer veel lawaai. Last van oren. Dit zijn we niet gewend en hopen dat het niet weer voorkomt.	VLI	1	MIL	KLU	J	D			Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT. Toestellen vlogen boven de toegestane hoogte, wij mogen daar ook vliegen. Komt echter niet vaak voor. Qua geluid is er geen wettelijke limiet gesteld aan geluid van straaljagers	E
LW13532	27-05-2019	12:00	LJOUWERT	8915JD	Het is de laatste weken weer een enorme herrie vanaf de vliegbasis Leeuwarden. Normaal wordt er gestart om plusminus 10.30 uur en om ongeveer 14.00 uur. Nu steeds al om 09.00 uur. En dat gaat de gehele dag door. Ook vliegen ze regelmatig over de basis. Laat ze toch lekker op de oefengebieden op de Noordzee oefenen. Na Frisian Flag hebben we genoeg van het extra lawaai.	VLI	1	MIL	KLU	J	D			Melder beantwoord per email. Excuses gemaakt voor de late reactie. Uitleg gegeven over de FWIT en gebruik van het luchtruim boven vliegbasis Leeuwarden door de FWIT.	E
LW13533	29-05-2019	13:20	FRJENTSJER	8801EL	Vandaag veel overlast straaljagers, altijd al veel, begint behoorlijk te storen ik ben in behandeling wegens migraine ik heb er veel last van	VLI	1	MIL	KLU	J	D			Melder per email beantwoord. Uitleg gegeven over de FWIT en daarbijbehorende vliegbewegingen. Begrip getoond voor de gezondheid van melder, echter wel een realistisch	E

Klachtenoverzicht vliegbasis Leeuwarden
2019

Omschrijving	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vliegbasis	13	24	5	49	12	0	0	0	0	0	0	0
Grondlawaai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	13	24	5	49	12	0	0	0	0	0	0	0

Totaal vliegbasis 103
Totaal grondlawaai 0
Totaal 103

Totaal aantal klachten 2019



KLACHTENOVERZICHT PER PLAATS 2018

Plaats	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aldtsjerk	1											
Berltsum				1								
Bitgum				1								
Bitgummole	1	1		1								
Britsum	1			1								
Burdaard				1								
Dronryp	1		1	4	1							
Frjentsjer	1			2	2							
Harns		9		1								
Hjerbeam					1							
Húns				1								
Hurdegaryp		1										
Jelsum				4	1							
Koarnjum				5								
Ljouwert	2		1	9	3							
Marssum	5		1	6	2							
Menaam				1	1							
Oentsjerk				1								
Rie		1										
Skingen				1								
St. Anne		2										
St. Jabik		3										
Stiens		1	2	7								
Tsjummearum		5										
Winsum	1			1								
Westhoek		1										
Wyns				1	1							
Totaal	13	24	5	49	12							103



Persbericht

F-16 wapeninstructeursopleiding van start op vliegbasis Leeuwarden



In de periode van maandag 29 april tot en met donderdag 14 november 2019 volgen 11 F-16 vliegers de *Fighter Weapons Instructor Training (FWIT)* op vliegbasis Leeuwarden. Deze hoogwaardige training wordt georganiseerd door het 322 TACTES squadron, het kenniscentrum op het gebied van jachtvliegen. Aan het einde van deze training weten de studenten alles over de systemen, de wapens aan boord en de tactieken die gebruikt kunnen worden. Ze worden opgeleid tot specialist in het integreren van allerlei wapensystemen. Daarnaast worden ze optimaal voorbereid om de opgedane kennis over te dragen op collega's en hun rol als tactisch leider thuis en op uitzending uit

te voeren.

Deelnemers

Aan de FWIT nemen dit jaar F-16 vliegers uit drie landen deel: België, Nederland en Portugal. Deze landen maken allen deel uit van de *European Participating Air Forces*, kortweg EPAF. De zeven maanden durende opleiding bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Tijdens het theoretische deel wordt de al bestaande kennis over tactieken, sensoren en wapensystemen uitgebreid met aanvullende diepgaande systeem- en achtergrond kennis. Tijdens de praktijkfase ligt de nadruk op de ontwikkeling van instructie en technische vaardigheden tijdens luchtoperaties.

Pijlers FWIT 2019

De FWIT 2019 kenmerkt zich verder door enkele bijzonderheden. Zo zullen de studenten uitgedaagd worden om complexe missies te vliegen met meerdere types vliegtuigen. Hierbij zal de student als 'Mission Commander' in een leidinggevende rol optreden om een zo succesvol mogelijke oplossing te vinden voor tactische uitdagingen.

Verder zal de focus meer dan ooit liggen op leiderschap. Waar voorheen de FWIT gefocust was op specifiek F-16 gerelateerde zaken worden de studenten nu opgeleid tot specialist in het integreren van meerdere wapensystemen en space om zodoende met een effectief team een missie te kunnen uitvoeren. Tevens wordt in de theoriefase veel aandacht besteed aan instructie technieken en psychologie om zodoende optimaal voorbereid te zijn op meerdere types studenten en situaties.

TWIC integratie

De Nederlandse C-130 Hercules transport eenheid van de vliegbasis Eindhoven en de Belgische C-130 Hercules transport eenheid van de vliegbasis Melsbroek hebben zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot tactische eenheden. Tactische inzet betekent onder andere optreden in gebieden met vijandelijk dreiging. De Hercules kan hiervoor worden gebruikt. Tijdens de *Transport Weapons Instructor Course* (TWIC) leert de Hercules vlieger om andere wapensystemen te gebruiken om zijn inzetgebied toegankelijk te maken met behulp van vuursteun van bijvoorbeeld jachtvliegtuigen. De TWIC klas van 2019 loopt daarom op academisch en vliegtechnisch gebied een aantal periodes gezamenlijk op met de FWIT studenten om kennis en ervaringen te delen. De graduatie vindt ook gelijktijdig plaats.

Geluidshinder

Voor informatie over vliegbewegingen <https://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen>. Klachten kunnen worden ingediend via www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/klachten-geluidsoverlast.

Noot voor de redactie: Voor meer informatie over de FWIT kunt u contact opnemen met Sectie Communicatie vliegbasis Leeuwarden, 058-2346700 of LW.Communicatie@mindef.nl



Datum 1 mei 2019

Persbericht

Ministerie van Defensie
Commando
Luchtstrijdkrachten

Sectie Communicatie
Keegsdijkje 7
MPC 80 A
Postbus 8762
4820 BB Breda

www.luchtmacht.nl

F-16's nemen deel aan fly by op zaterdag 4 mei

F-16's van vliegbasis Leeuwarden nemen op zaterdag 4 mei 2019 deel aan een fly by boven de voormalige vliegbasis Soesterberg ten behoeve van de Nationale Dodenherdenking. Tussen 11:00 en 13:00 uur vinden er derhalve vliegbewegingen plaats op vliegbasis Leeuwarden. Het betreft enkel het opstijgen en landen van de F-16's.

Op zondagavond 5 mei 2019 is vliegbasis Leeuwarden ook open voor het landen en vertrekken van een NH-90 helikopter. Dit is ter ondersteuning van het Bevrijdingsfestival in Leeuwarden. De tijden van openstelling zijn onder behoud van operationele wijzigingen. Voor informatie over vliegbewegingen zie www.defensie.nl/actueel/vliegbewegingen of NOS teletekst pagina 766. Voor klachten kunt u eveneens terecht op de website van Defensie.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie): Voor meer informatie kunt u terecht bij Sectie Communicatie van vliegbasis Leeuwarden, telefoonnummer 058 - 234 6700



Datum 7 mei 2019

Persbericht

Ministerie van Defensie

Vliegbasis Leeuwarden
Sectie Communicatie

Keegsdijkje 7
MPC 80 A
Postbus 8762
4820 BB BREDA
www.luchtmacht.nl

QRA-taak Benelux weer naar vliegbasis Leeuwarden



Vanaf 9 mei 2019 wordt de QRA-taak weer uitgevoerd vanaf vliegbasis Leeuwarden. Eén van de taken van de Koninklijke Luchtmacht is om adequaat te reageren op schendingen van het luchtruim van Nederland, België en Luxemburg. Om die reden staan vierentwintig uur per dag, zeven dagen per week twee F-16's gereed. Dit wordt de zogenaamde *Quick Reaction Alert* (QRA) taak genoemd. Deze taak wordt uitgevoerd om de veiligheid in de lucht te bewaken.

Nederland en België leveren bij toerbeurt QRA-jachtvliegcapaciteit. Dat gebeurt vanaf vliegbasis Leeuwarden of vliegbasis Volkel en de Belgische vliegbases Kleine-Brogel of Florennes. Van donderdag 9 mei tot en met donderdag 4 juli 2019 neemt vliegbasis Leeuwarden de bescherming van het luchtruim van de Benelux over. Op dit moment wordt de QRA-taak verzorgd door de vliegbasis Florennes in België.

De QRA kan binnen enkele minuten opstijgen om een ongeïdentificeerd toestel te onderscheppen. De QRA taak wordt in nauwe samenwerking met het *Air Operations Control Station* (AOCS) in Nieuw Milligen uitgevoerd. Wanneer de gevechtsleiding van het AOCS opmerkt dat een vliegtuig het Nederlandse luchtruim binnenvliegt zonder radiocontact te maken, worden de F-16's van de QRA gealarmeerd om op te stijgen en het toestel te onderscheppen. De luchtgevechtsleiding binnen Europa werkt samen op het moment dat ongeïdentificeerde vliegtuigen naar een luchtruim van een naburig land dreigen te vliegen, zodat voortijdig kan worden ingespeeld op mogelijk naderende dreiging.

Voor meer informatie over de QRA, zie <http://www.defensie.nl/onderwerpen/taken-in-nederland/verdediging-nederlands-luchtruim>. Wilt u meer weten over vliegbewegingen, zie <http://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen> of NOS teletekst pagina 766. Klachten kunnen online worden ingediend via <http://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/klachten-geluidsoverlast>